

Appendiks

”Kaptein Andreas og hans mannskap”

Del 1. ”Sjørøverne kommer!” - innledning og vendepunkt

Tur	Deltakere	Stemmens innhold		Tolkning av stemmene	
		Verbale uttalte språkhandlinger (Explicit metapragmatics)	Nonverbale handlinger (Implicit metapragmatics)	Lekfullhetens karakteristikka	Forhandlingens karakteristikka
01	Andreas 2 år, 8 måneder	Jeg ser en sjørøver!	Han plasserer hånden på pannen i en sjørøveraktig bevegelse, ser ut over rommet. Stemmen er intens.	Han oppdager en sjørøver. Han er i fiksjon.	Han initierer til samtale.
02	Frida, assistent	En sjørøver?	Ser på Andreas. Stemmen er ”voksenaktig”.	Hun er nysgjerrig (ikke i fiksjon).	Hun følger opp Andreas’ initiativ.
03	Andreas	Ja, de kommer nå!	Han peker over rommet, fremdeles med intensitet.	Han kan se sjørøverne komme; fremdeles i fiksjon.	Han utvider temaet.
04	Birthe, assistent	Du må spise det forteste du kan!	Hun ser på Andreas. Stemmen er lys og hun sier det fort.	Hun er i fiksjon.	Hun posisjonerer seg som oppdrager ved å ta fiksjonen i bruk.
05	Andreas	De kommer opp. De klatrer!	Han vifter med armene og roper ut med redsel i stemmen.	Han kan se sjørøverne komme. Han er redd; fremdeles i fiksjon	Han utvider temaet.
06	Birthe	Kan du se ham?	Hun snur hodet i den retningen som Andreas peker.	Hun kan være i fiksjon? Eller kanskje ikke?	Hun støtter hans fiksjon.

Tur	Deltakere	Stemmens innhold		Tolkning av stemmene	
		Verbale uttalte språkhandlinger (Explicit metapragmatics)	Nonverbale handlinger (Implicit metapragmatics)	Lekfullhetens karakteristika	Forhandlingens karakteristika
07	Frida	De går planken.	Hun har smilende fulgt Andreas' ytringer og bevegelser. Hun snakker stille og ser på Andreas.	Hun tolker og forklarer. (Det kan også hende at hun er i fiksjon?)	Hun støtter hans fiksjon.
08	Andreas	Jeg drar, (pause) sch, sch, sch, (pause) Nei!	Han ser rett fram uten å feste blikket på noen spesiell. Han vifter med armene, rynker brynene og lager lyder. Han trekker i noe imaginært og stønner.	Han kjemper med noe, i fiksjon.	Han utvider temaet.
09	Sander, 2 år og 11 måneder.	Planken.	Ser på Andreas og fortsetter å spise.	Han slår fast at planken er viktig. Kanskje er han i fiksjon?	Han gir tegn på at han vil delta i samtalen/leken.
10	Marit, Førskole læreren	Jeg tror vi må lage en Kaptein Sabeltann-fest snart!	Hun sier det rolig mens hun smører et brødstykke.	Hun slår fast at en fest er viktig.	Hun posisjonerer seg som pedagogisk leder.
11	Andreas	Sabeltann-fest!	Han løfter hånden. Stemmen er ivrig.	Han er ikke lenger i fiksjon.	Han støtter forslaget.
12	Marit	Ja. Skal vi? Hadde det vært gøy?	Hun sier det rolig mens hun smører et brødstykke.	Hun er ikke i fiksjon.	Hun sjekker ut forslaget sitt.
13	Andreas	Ja!!!	Han reiser seg halvveis opp i stolen og er intens i stemmen.	Han er ikke i fiksjon.	Han gjentar sin støtte.

Del 2. Hvem skal være Sabeltann og hva spiser han? – Forhandlinger og planlegging av festen

Tur	Deltakere	Stemmens innhold		Tolkning av stemmene	
		Verbale uttalte språkhandlinger (Explicit metapragmatics)	Nonverbale handlinger (Implicit metapragmatics)	Lekfullhetens karakteristika	Forhandlingens karakteristika
14	Frida	Da kan jeg være Sabeltann.	Stemmen er lys. Hun høres ertende ut.	Hun er lekfull på en humoristisk måte.	Hun posisjonerer seg ved å initiere til forhandling om rollen som hovedpersonen.
15	Andreas	Nei... jeg er stor og sterk.	Stemmen høres nølende og usikker ut.	Alvorlig: ikke i fiksjon.	Han posisjonerer seg ved å gå mot Fridas forslag og foreslår seg selv.
16	Sander	Alle kan være Sabeltann	Han høres vennlig ut i stemmen.	Han slår det fast; er ikke i fiksjon	Han posisjonerer seg ved å gripe inn som mekler.
17	Frida	Kan alle være Sabeltann?	Hun høres overasket ut.	Hun er ikke i fiksjon.	Hun posisjonerer seg ved å stille spørsmål ved Sanders forslag.
18	Lucas, 2 år og 7 måneder	Meg Sabeltann!	Han tar bordkniven og svinger den som et sverd.	Han er Sabeltann, i fiksjon.	Han posisjonerer seg ved å foreslå seg selv i rollen som Sabeltann.
19	Birthe	Da må vi male ansiktene våre hvite alle sammen. Da trenger vi ikke å sole oss mer.	Hun sitter snudd mot trillebordet for å hente mer melk når hun snakker. Hun høres ut som hun tøyser.	Hun er lekfull på en humoristisk måte, men ikke i fiksjon.	Hun posisjonerer seg ved å introdusere maling som rekvisita.

20	Marit	Jeg tror jeg vil være Pinky, for jeg har en Pinkygenser hjemme. Så da vil jeg være Pinky. Henrik og jeg, vi kan være Pinky.	Stemmen er lys. Hun ser på Henrik (1 år og 6 måneder).	Hun er lekfull på en humoristisk måte, ikke i fiksjon.	Hun posisjonerer seg ved å introdusere en ny rolle og å foreslå Henrik og seg selv i rollen. Trer fram som den inkluderende lederen.
21	Andreas	Han, du kan være Magru Kahn.	Han peker på Lucas	Han er lekfull på en alvorlig måte.	Han posisjonerer seg ved å foreslå Lucas i rollen som Magru Kahn.
22	Birthe	Han kan være Magru Kahn. Jeg kan være dronning Simba, eller hva heter de nå igjen? Nei, jeg kan styre skipet. Kanskje jeg kan være den Sorte Dame?	Hun ler.	Hun er lekfull på en humoristisk måte.	Hun posisjonerer seg ved å introdusere flere roller og seg selv i rollen som skipet.
23	Marit	Du da Lucas, hvem vil du være?	Snakker med vennlig stemme.	Alvorlig, ikke i fiksjon.	Posisjonerer seg som den inkluderende lederen ved å ta initiativ til å inkludere flere barn i samtalen/leken.
24	Lucas		Han smiler og rister på hodet samtidig. Han ser på meg eller kameraet.	Ikke i fiksjon. Han ser ut til å være mer opptatt av det som foregår utenfor konteksten måltidet, nemlig meg og kameraet.	
25	Frida	Kanskje du kan være Langemann?	Ler mens hun ser på fatet sitt.	Lekfull på en humoristisk måte.	Posisjonerer seg ved å foreslå en rolle for Lucas.
26	Lucas	Nei	Han smiler fremdeles til meg og/eller kameraet.	Ikke i fiksjon (se tur 24).	

Del 3. For å gjøre en lang historie kort...

I denne delen er stadig Andreas i fiksjon. Han reiser seg gjentatte ganger opp på stolen, vifter med armene og roper med myndig stemme: ”Ja, nå går de planken. Gå planken og hopp i havet!” De voksne fortsetter med å delta med lekfulle kommentarer, noen ganger er de med på leken og går i fiksjon. Men først og fremst er det Andreas som på lekfullt alvor, på sjørøvervis, sørger for at denne samtalefortellingen varer syv minutter og 69 sekunder. Da den nærmer seg slutten, er dramatikken og støynivået høyt. Andreas står på stolen, feker og roper: ”Gå planken og hopp i havet” gjentatte ganger. Den avsluttes ved at Frida vennlig men bestemt drar Andreas ned til sittende stilling på stolen mens hun sier rolig: ”Nå må du sitte. Vi kan leke mer etterpå. Jeg er redd du skal falle ned.” Marit får siste ordet: ”Vi kan lage en båt etterpå, en slik som du og Lucas hadde i går.”